Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr 46. (Rok II). Częstochowa, Sobota 25 Lutego 1933 r. Cena numeru 10 gr.

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Prace nad reformą Konstytucji

Posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej

Warszawa. — Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej komisji konstytucyjnej przewodniczący komisji pos. prof. Makowski wygłosił referat o działalności ustawodawczej Państwa.

Referent omawiał zarówno zagadnienia teoretyczne, dotyczące źródeł i form tworzenia norm prawnych, znaczenie uchwały parlamentu jako antycypacji ustosunkowania się społecznego do normy prawnej, sprawę inicjatywy ustawodawczej, proces postępowania ustawodawczego, znaczenie dwuizbowości, promulgację, prawo warunkowego i bezwarunkowego veta Prezydenta.

Konkluzje wywodów referenta zawarte zostały w szereg tez następujących: 1) Źródłem norm prawnych są ustawy i rozporządzenia. 2) Ustawy powstają na skutek uchwały Izby poselskiej i Senatu i wymagają stwierdzenia mocy przez Prezydenta Rzplitej. 3) Inicjatywę Ustawodawczą ma Prezydent Rzplitej, Rząd i Izba Poselska. 4) Postępowanie ustawodawcze w Sejmie odbywa się według dotychczasowego trybu, jednak dla odrzucenia poprawek Senatu potrzebna jest większość w Izbie Poselskiej. 5) Prezydent Rzplitej w ciągu 30 dni od otrzymania należycie uchwalonej ustawy stwierdza jej moc swoim podpisem, kontrasygnowanym przez Prezesa Rady Ministrów i Ministra Sprawiedliwości, oraz zarządza ogłoszenie ustawy przez Ministra Sprawiedliwości w Dzienniku Ustaw. 6) Prezydent Rzplitej może zwrócić ustawę Izbie Poselskiej z żądaniem ponownego rozpatrzenia. 7) Jeżeli Sejm w obydwóch Izbach uchwali ponownie ustawę absolutną większością ustawowej liczby posłów i senatorów, albo pomimo braku takiej większości w Senacie za ustawą opowie się w Izbie Poselskiej 2 | 3 ustawowej liczby posłów, Prezydent Rzplitej stwierdzi ustawy i zarządzi jej ogłoszenie, albo rozwiąże Sejm i zarządzi nowe wybory. 8) Rozporządzenie wykonawcze z powołaniem się na ustawę, oraz rozporządzenia, dotyczące dziedzin nieobjętych ustawami mają prawo wydawać: każdy minister w swoim zakresie, oraz Rząd w zakresie, przekraczającym kompetencje poszczególnego ministra. 9) Prezydent Rzplitej ma prawo w czasie, gdy Sejm jest rozwiązany wydawać rozporządzenia z mocą ustawy (dekrety). 10) Rozporządzenia te nie mogą dotyczyć zmiany Konstytucji lub ordynacji wyborczej, budżetu, nakładania i podwyższania podatków (Konstytucja wymieni te przedmioty. których rozporządzenia te nie mogą dotyczyć). 11) Ustawa może upoważnić Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy w czasie i zakresie przez tę ustawę wskazanych, jednak z wyjątkiem zmiany Konstytucji. 12) Rozporządzenia z mocą ustawy (dekrety) tracą moc obowiązującą, jeżeli nie zostaną złożone Sejmowi w ciągu 14 dni po najbliższem zwołaniu Sejmu. 13) Osobna ustawa określi zakres i sposób stanowienia norm prawnych przez samorządy. l

Ustawa akademicka

w senackiej Komisji oświatowej

Warszawa. — Na sobotę o godz. 10-ej rano wyznaczone zostało posiedzenie senackiej komisji oświatowej dla rozpatrzenia projektu ustawy o szkołach akademickich. Na posiedzenie to zaproszeni zostali przez przewodniczącego komisji: prezes Akademji Umiejętności, prof. Kostanecki i rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, profesor Kutrzeba, celem złożenia opinji o ustawie akademickiej, uchwalonej przez Sejm. Projekt ustawy referuje w Senacie sen. Rostworowski. r

Rozprawy budżetowe

w Senacie

Senat przystąpił do rozważania preliminarza budżetowego.

Na posiedzenie, mające uroczystszy od zwykłego charakter, przybyli wszyscy członkowie rządu.

Przed rozpoczęciem rozpraw marszałek Raczkiewicz zarządził odczytanie wyroku sądu honorowego, zwołanego na prośbę sen. Tergowskiego w sprawie oszczerczych zarzutów „Polonji".

Przewodniczący komisji skarbowo-budżetowej sen. Popławski składa do laski marszałkowskiej budżet, przed stawiając poprawki komisji, podwyższające wydatki o 5 milj. w związku z konwersją zobowiązań długoterminowych. Po stronie dochodów komisja proponuje podniesienie wpływu z lasów państwowych o 100,000 zł. Inne drobniejsze poprawki nie mają wpływu na ostateczne cyfry budżetu.

Sprawozdawca generalny sen. Szarski, po omówieniu cyfr budżetu, przeciwstawia się kategorycznie nadmiernemu a bezpodstawnemu pesymizmowi, wynikającemu z urojonych niebezpieczeństw i podkreśla, że przeciwnie są pewne symptomy, uprawniające raczej do większej otuchy i do przeświadczenia, że kryzys nas nie pokona.

Dyskusja generalna nad budżetem potoczyła się tym samym szlakiem, jak w Sejmie.

Dzisiaj o godz. 3 po poł. rozprawa szczegółowa nad preliminarzami: 1) Prezydenta Rzplitej, 2) Sejmu i Senatu. 3) Kontroli Państwowej, 4) Prezydjum Rady Ministrów, 5) Min. Spraw Wojsk. i 6) Min. Opieki Społecznej. g

Bratobójcze walki w Niemczech

Komuniści w szeregach hitlerowców

Berlin. — Pruski minister spraw wewnętrznych Goering zawiadomił telegraficznie kierownictwo partji centrowej, że wydał instrukcję celem niedopuszczenia w przyszłości do podobnych wykroczeń, jakie miały miejsce na znanym wiecu w Krefeldzie.

Winę za ostatnie akty teroru politycznego minister Goering przypisuje wyłącznie działalności komunistycznych prowokatorów, którym udało się wkraść do organizacyj narodowych.

Członkowie narodowo-socjalistycznych szturmówek otrzymali surowe upomnienie, grożące wykluczeniem na wypadek złamania dyscypliny partyjnej.

Jednocześnie minister zwraca się do stronnictw opozycyjnych z ostrzeżeniem, aby na zgromadzeniach nie wygłaszali „prowokacyjnych przemówień przeciwko rządowi narodowemu".

Do hitlerowskich oddziałów szturmowych i Stahlhelmu Goering wydał rozkaz, wzywający do usuwania z ich szeregów prowokatorów.

Berlin. — Przemawiając na zgromadzeniu wyborczem w Osnabruck, prezes stronnictwa centrowego Kaas oświadczył, że centrum gotowe jest poprzeć każdy rząd Rzeszy, którego politykę będzie mogło zaaprobować. Centrum z utęsknieniem oczekuje chwili, gdy wszystkie odłamy społeczeństwa niemieckiego podadzą sobie bratnią dłoń.

W obecnej sytuacji zewnętrzno-politycznej bratobójcza walka w narodzie niemieckim jest rzeczą nie do zniesienia. l

Zaspy śnieżne w całej Polsce

Utrudniona komunikacja kolejowa

Warszawa. — Nad całą Polską szalała wielka śnieżna wichura, która w wielu miejscowościach, jak w Tomaszowie Lubelskim, Lublinie, Gdyni i Skierniewicach, przeciągnęła się do dnia dzisiejszego.

Śnieżyca utrudniła komunikację autobusową i kolejową. Szczególnie dała się we znaki autobusom, z których wiele nie wyruszyło w drogę. Na szosie radomskiej, tomaszowskiej, grójeckiej oraz pod Białymstokiem utworzyły się olbrzymie zaspy śnieżne, które miejscami trzeba było odsypywać.

Wszystkie niemal autobusy przybywały z dużem opóźnieniem. Autobus, udający się z Warszawy do Radomia przebył swą drogę w 5 godzin, zamiast w 3-ch. Na Wileńszczyźnie i na Wołyniu opóźnienia dochodziły do 7 godzin.

Z pociągów najwięcej się spóźnił pośpieszny ze Lwowa, który przybył z 85-minutowem opóźnieniem. O 35 minut spóźnił się pociąg osobowy z Bydgoszczy. Pozostałe wszystkie pociągi wykazały opóźnienia od 6 do 10 minut, Odejście pociągów odbywało się w terminie. Na linjach kolejowych pracuje kilkanaście pługów śnieżnych; sytuacja na kolejach nie jest uważana za niebezpieczną.

W Warszawie wydział oczyszczania miasta przystąpił do uprzątnięcia śniegu. Czynny jest tabor, złożony z 50-ciu samochodów oraz 40 platform konnych. Pracę tę wykonywa 1000 stałych pracowników zakładu oczyszczania miasta oraz 100 osób donajętych. c

Dwaj nowi wiceministrowie

Min Skarbu i Opieki Społ.

Warszawa. — „Kurjer Czerwony" donosi: Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie b. wicewojewoda krakowski, a obecnie poseł na Sejm dr. Kazimierz Duch, ma być powołany na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej.

W związku z tem ustąpić ma podsekretarz stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej p. Rożniewski.

P. Rożniewski — jak słychać — przechodzi na stanowisko wiceministra skarbu,

W Ministerstwie Opieki Społecznej będzie zatem dwu podsekretarzy stanu, a mianowicie dr. Piestrzyński i dr. Duch, w Ministerstwie zaś Skarbu czterech podsekretarzy stanu, jak to było do niedawna przed ustąpieniem p wiceministra Stefana Starzyńskiego, a mianowicie pp. Koc, Jastrzębski, Kozłowski i dr. Rożniewski.

Strajk studentów

na uczelniach lwowskich

Lwów. — Wczoraj na wszystkich uczelniach lwowskich niektóre organizacje studenckie proklamowały strajk. Od wczesnych godzin porannych gmachy wyższych uczelni obstawione są przez grupy młodzieży akademickiej. Na uniwersytecie przy ul. Marszałkowskiej, studenci przed wejściem ustawili ławki.

Również wejście do gmachu politechniki zostało zamknięte. Bramy żelaznego parkanu, odgradzającego ogród politechniki, zamknięto na klucz. Wewnątrz ogrodu zgromadziła się większa grupa studentów.

Wykłady nie odbywają się. Profesorowie nie przybyli do wszechnic, gdyż studenci nie wpuszczają nikogo do wnętrza.

Pod uniwersytetem doszło do bójki między młodzieżą akademicką. Starły się dwie grupy: zwolennicy i przeciwnicy strajku. Na mieście panuje spokój.

Rektorzy lwowscy w związku ze strajkiem mieli udać się do Warszawy. c

Krwawe zajście na Śląsku

Demonstracje Komunistyczne w Boleszowie

Warszawa. — W związku z mającemi się odbyć demonstracjami komunistycznemi na Śląsku Cieszyńskim, władze aresztowały w Cieszynie i okolicy około 15 podżegaczy, biorących udział w organizowaniu demonstracyj. Wywrotowcy postanowili wykorzystać ten moment, jako okazję dla nowej demonstracji.

Wczoraj około godziny 11 rano zaczął się gromadzić przed aresztem w Boleszowie pod Cieszynem. gdzie osadzono zatrzymanych osobników, rozagitowany tłum, liczący około 1.000 osób.

Zebrani domagali się uwolnienia aresztowanych. zajmując groźną postawę wobec policji. Komendant nielicznego posterunku starał się nie dopuścić do żadnych ekscesów, lecz ze strony tłumu, wśład za wyzwiskami, posypały się kamienie na policjantów. W rezultacie dwu policjantów zostało ciężko ranionych i dwu lżej, między ciężko ranionymi znaj-

dował się komendant posterunku.

Wobec wytworzonej sytuacji oraz coraz bardziej gwałtownego napierania tłumu na policjantów, ci ostatni dali salwę ostrzegawczą w powietrze, a gdy to nie poskutkowało, broń skierowano do napastników. W rezultacie 2 osoby zostały ranione, a tłum pierzchnął.

Wszystkich rannych przewieziono do szpitala w Cieszynie.

Około godz. 1 w poł. w Boleszowie zapanował spokój, r

Zmiana ustroju

Prokuratorji Generalnej

Warszawa. — Rada Ministrów uchwaliła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie uzupełnienia rozporządzenia ustawodawczego o ustroju Prokuratorji Generalnej R. P.

Dotąd, w sądowem postępowaniu cywilnem Skarb Państwa zastępuje wyłącznie Prokuratorja Generalna. Projekt zdąża do tego, aby w sprawach hipotecznych, upadłościowych i ekzekucyjnych obok Prokuratorji Generalnej mogła również występować właściwa władza państwowa. O ile chodzi o spory, wynikłe w toku postępowania oraz o wnoszenie środków odwoławczych, to Prokuratorja Generalna nadal ma pozostać wyłącznie kompetentną. c

Wyrok apelacyjny

w procesie „Centrolewu"

Warszawa. — Protokół rozprawy apelacyjnej w procesie Centrolewu został już opracowany.

W najbliższym czasie sędzia Chodecki ma przystąpić do spisania motywów. Ukończenia tej pracy można się spodziewać w ciągu kilku najbliższych tygodni, następnie doręczony zostanie oskarżonym umotywowany wyrok drugiej instancji.

Od tej chwili w ciągu 7 dni obrońcy będą mogli złożyć skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego.

Protokół z rozprawy w sądzie okręgowym zawarty został na 770 stronach i objęty jest 5 grubemi tomami.

W porównaniu z nim protokół rozprawy drugiej instancji przedstawia się bardzo skromnie. c

Wojna

w Ameryce Południowej.

Londyn. — Z Bogoty w Kolumbji donoszą, że rzeczna flotylla kolumbijska rozbiła część flotylli peruwjańskiej, przyczem zdobyto łódź motorową peruwiańską, uzbrojoną w karabiny maszynowe i armatki małego kalibru.

Do Tarapaca przybyła kolumbijska eskadra lotnicza, złożona z 18 samolotów bombardowych, pościgowych i obserwacyjnych.

Londyn. — Z Rio de Janeiro donoszą, że rząd brazylijski wydał swej flocie rzecznej rozkaz udania się na wody, graniczące z Peru i Kolumbją dla obrony neutralności Brazylji. — Rząd brazylijski zarządził śledztwo w sprawie przebiegu walk pod Tarapaca, w czasie których statki kolumbijskie ostrzeliwały pozycje wojsk peruwiańskich z wód brazylijskich. l

Nie wolno oszczędzać na wojsku

mając Niemców pod bokiem

Paryż. — Senat francuski przyjął po całonocnem posiedzeniu przedłożenie rządowe w sprawie sanacji finansów 280 głosami przeciwo 70 głosom socjalistów i odłam stronnictwa radykalnego. Projekt zmniejszenia budżetu wojskowego o pół miljarda franków senat francuski odrzucił 170 głosami przeciwko 133. Pozatem uchwalił senat obniżenie wszystkich dodatków urzędniczych za wyjątkiem dodatku rodzinnego o 10 proc. t

Gabinet prezydenta Roosevelta

Waszyngton, — Z kół demokratycznych, zbliżonych do prezydenta Roosevelta, informują, iż gabinet Roosevelta już jest uformowany, chociaż oficjalnie nie było to podane do publicznej wiadomości. Według nieoficjalnych danych, pochodzących z kół demokratycznych, skład przyszłego po objęciu przez Roosevelta władzy, prezydenta będzie następujący: sekretarz stanu do spraw handlu — Daniel C. Roper z Północnej Karoliny; ministerstwo spraw wojskowych — gubernator Jerzy Bern ze stanu Utaha; sprawy wewnętrzne — Harold Ickes z Chicago; departament stanu (sprawy zagraniczne) — senator Cordel Hull z Tennessee; skarb — William H. Woodin z Nowego Jorku; rolnictwo — Henryk Wallase że stanu Jowa, marynarka — senator Swanson z Wirginji; praca — panna Perkins z Nowego Jorku; pocztmistrz jeneralny — James Farley. g

Chwila bieżąca.

— Miasto Povocao na wyspie azorskiej Sao Mignel nawiedziło silne trzęsienie ziemi. Szczegółów brak.

— Prezydent Roosevelt uzyskał na 2 lata dyktatorskie pełnomocnictwa, które w pierwszym rzędzie dotyczą zrównoważenia budżetu i reorganizacji administracji związkowej.

— Według wykazu biura pośrednictwa pracy ilość bezrobotnych w Niemczech od 1 do 15 lutego br. wzrosła o 33 tys. i wynosi 6 047.000 osób.

— W związku z rozruchami w Rumunji w warsztatach kolejowych zwolniono 200 robotników, aresztowanych w swoim czasie, pozostałych zaś 700 zatrzymano jeszcze do dyspozycji władz sądowych.

— W początkach marca rozpoczną się rokowania między Polską a Litwa w sprawie małego ruchu granicznego.

—Stan zdrowia burmistrza Czermaka uległ dalszemu pogorszeniu. Doktorzy uważają iż życiu jego grozi poważne niebezpieczeństwo.

— W związku z dymisją gen. dyrektora kolei związkowych w Austrji dr. inż. Egona Seefellnera donosi prasa austrjacka, że za 150 tys. szylingów chciał on przemycić broń z Hirtenbergu do Węgier.

Nasz dostęp do morza jest kwestją naszej niepodległości.

Będziesz czuwał nad jego bezpieczeństwem, zostając członkiem Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

KRONIKA

Kalendarzyk

1933	LUTY 25 Sobota	Słońca
	Dziś Macieja Jutro Cezarego	wschód 6.37 zachód [illegible].02

Nocne dyżury aptek

W nocy z dnia 24 na 25 b. m. otwarte będą następujące apteki:

p. Mandata i Nowaka St. Rynek № 2.
p. Włosińskiego ul. 7 Kamienic № 27.

W nocy z dnia 25 na 26 b. m. otwarte będą następujące apteki:

p. Kozerskiego II Aleja 26
i apteka na Ostatnim Groszu.

Z repertuaru Teatru i Kin.

Teatr Kameralny. „Wilki w nocy"—Rittnera

Kino „Odeon". „Rajski ptak"

Kino „Nowości". „Braterstwo ludów"

Kino „Grand". „Mata Hari".

Kino „Oaza". „Wielka atrakcja w cyrku"

Kino „Muza". „Pieśń o atamanie"

— **Ogólne zebranie T-wa Cyklistów**, W dniu 12 marca r, b. o godzinie 10-ej rano w lokalu Związku Majstrów Fabrycznych (Narutowicza 5) odbędzie się ogólne roczne zebranie Częstochowskiego Towarzystwa Cyklistów i Motocyklistów z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, wybór prezydjum, odczytanie protokułu z ostatniego ogólnego zebrania, sprawozdanie ogólno-kasowe, komisji rewizyjnej i zatwierdzenie sprawozdania, wybór zarządu i komisji rewizyjnej i wolne wnioski. W razie nieprzybycia odpowiedniej ilości członków zebranie odbędzie się w II terminie tegoż dnia i w tymże lokalu o godzinie 10.20 i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków. r

MĄŻ ZA MILJONY

POWIEŚĆ.

158)

— Więc pan hrabia chyba zapomniał, że tegoż dnia, w którym wróciłem, złożyłem pokwitowanie to do własnych rąk pana hrabiego wraz z lornetką, a pan hrabia schował je do szuflady, gdzie i dotychczas jedno i drugie znajdować się musi.

Lucenay gorączkowo otworzył szufladę i po chwilowem szukaniu wydobył pokwitowanie.

— Masz rację — szepnął zdumiony — zapomniałem...

— I pan hrabia obwiniał mnie! — bolesnym tonem zawołał pan intendent.

— Myliłem się, przyznaję.

— Zdaje mi się, że słyszałem przed chwilą, iż pokwitowanie to pokazywano panu hrabiemu?

— Tak, pokazywano mi zupełnie takie same,

— Niewątpliwie sfałszowane.

— Czy nie uważałeś w Londynie, by cię kto śledził?

— Nikt mnie nie śledził, a przynajmniej nie widziałem.

— Któż więc mógł wiedzieć o wszystkich twoich czynnościach zarówno dobrze jak i o moich.

— Nie pojmuję. Ale serce mi pęka na myśl, że pan hrabia obwiniał mnie, który tak jestem przywiązany do pana hrabiego: że poświęciłbym życie — jąkał Dufour, ocierając prawdziwe dwie łzy płynące z oczu. — Rzeczywiście panie hrabio, trzeba rozpędzić wszystką służbę.

— Naco? Tylko ty powinieneś mieć nadzór nad nimi, gdy tymczasem dotychczas oni podglądają ciebie.

— Mój Boże i pan hrabia obwiniał mnie — powtarzał Dufour — mnie, co jestem z takiem poświęceniem dla swego pana, żem gotów odważyć się na wszystko, by mu tylko usłużyć!

— Gdy szuka się wyjaśnienia, podejrzewa się wszystkich!

— Serce mi pęka z bólu! Ach panie hrabio! To źle.

— Nie mówmy już o tem...

— Tak, pan hrabia może o tem zapomnieć, ale ja, nigdy! Niesprawiedliwość pana hrabiego strasznie mnie dotknęła. Rana ta nie prędko się zagoi.

Lucenay wyjął z pugilaresu bilet bankowy i podał go Dufourowi.

— To dla obandażowania rany — rzekł.

— Pan hrabia jest wielkim lekarzem! — zawołał Dufour nagle rozpromieniony.

— Wydasz rozkaz, by jutro rano zaprzężono do powozu wcześnie — rzekł hrabia — gdyż o wpół do dziewiątej wyjeżdżam do Chenneviéres.

— Czy pan hrabia powróci na obiad?

— Nie, pozostanę w willi

— Więc pan hrabia znowu opuszcza Paryż...

— Pani hrabina chora niebezpiecznie, muszę więc pozostać przy niej.

— Pan hrabia jest takim dobrym mężem...

— Po południu masz przyjechać do mnie.

— Czy mam pozostać w Chenneviéres przez czas pobytu tam pana hrabiego?

— Tak.

— Ach! panie hrabio — odrzekł Dufor głosem rzewnym — to będzie balsam dla mojej duszy. A wiec przydam się na coś panu hrabiemu.

— A teraz zostaw mnie, gdyż potrzebuję odpocząć.

— Niema co się wahać... — myślał Lucenay, pozostawszy sam, przeciągając ręką po rozpalonem czole — muszę spełnić wolę obu tych kobiet... — Obecne życie moje jest piekłem... Magdalena pilnuje się dobrze, jestem wobec niej bezsilny, a z drugiej strony grozi Gabrjela... Zostanie hrabiną, skoro będę wolny, lecz jaką drogą dojść do tego? Dwa są środki: rozwód i śmierć mej żony... Rozwód pozbawi mnie miljonów... szaleństwem byłoby o tem myśleć!... Jej śmierć uczyni mnie wolnym! Henryka jest chora niebezpiecznie, nie wyjdzie z tej choroby i śmierć jej nikogo nie zdziwi. d.c.n.

— **Przedstawienie P. C. K. w teatrze Kolejowym.** W sobotę 25 b. m. o godz. 18 30 w sali teatru kolejowego, sekcja amatorska Koła Zrzeszenia Sióstr Rezerwy P. C. K. oddz. w Częstochowie, urządza przedstawienie na które złożą się dwie tryskające humorem komedje: „Swaty cioci Jadzi„ — Jerzego Turnau w 2-ch odsłonach i „Sluby sportowe“— Gustawa Drzewopolskiego w 3 ch odsłonach Czysty zysk przeznaczony jest na ufundowanie sztandaru. Ceny biletów od 49 groszy do 150 zł. r

— **Nowy Zarząd Stowarzyszenia Urzędników Państwowych.** W ubiegły wtorek edbyło się lokalu inspekcji pracy walne roczne zebranie Stowarzyszenia Urzędników Państwowych. Po sprawozdaniu z działalności z ub. r. ustępującego zarządu, zebrani wypowiedzieli się, aby zarząd zachował mandaty, lecz wobec zrzeczenia się mandatu przez pana Poprzyka przystąpiono do wyborów, w wyniku których do zarządu weszli p.p.: wicestarosta M. Bielawka, inspektor pracy inż. J. Wasilewski, referendarz starostwa S. Zięba, W. Smieciński i zastępca insp. pracy H. Radłowski — jako członkowie; dr. Jabłoński i urzędn. sąd. Popczyk — jako zastępcy. Do komisji rewizyjnej wybrano p.p.: lekarza weterynarji Augustyńskiego, Jachowskiego i Żelazowskiego. r

— **Organizacyjne zebranie Pow, Koła Funduszu Polskiego Szkolnictwa.** W piątek, 24 bm. o godz. 18 ej odbędzie się w sali konferencyjnej starostwa (Dąbrowskiego 4) organizacyjne zebranie Pow. Koła Funduszu Polskiego Szkolnictwa Zagranicą.

Zadaniem wspomnianego koła, jest utrzymywanie nietylko duchowej łączności z rodakami mieszkającemi poza granicami państwa, lecz uświadamianie narodowe oraz pomoc finansowa dla tamtejszego szkolnictwa polskiego.

W konferencji wezmą udział przedstawiciele świata nauczycielskiego oraz organizacyj społecznych. l

— **Pieczywo zdrożeje?**

O kilku tygodni daje się zauważyć znaczna zwyżka cen zboża. Żyto podrożało od 6 — 8 zł. na korcu, pszenica zaś od 12—15. Tem samem drożeje i mąka, co pociąga za sobą i podrożenie cen pieczywa.

Piekarze częstochowscy starają się już od dwóch tygodni w Magistracie o zezwolenie na podwyższenie cen pieczywa. Magistrat jednak dotąd nie powziął żadnej decyzji chciał się bowiem przedtem upewnić co do stałości sytuacji oraz tendencji zwyżkowej cen zboża.

Jak się dowiadujemy ceny pieczywa zostaną jednak podwyższone będą one prawdopodobnie obowiązywały już od soboty lub niedzieli.

Dzisiaj toczą się w Magistracie obrady z przedstawicielami cechu piekarzy. Decyzja co do cen, która zapadnie niewątpliwie już o godz. 14 lub 15, zostanie podana do ogólnej wiadomości za pośrednictwem prasy. c

— **Przełom myśli i czynu** c

Staraniem miejscowego obwodu Legjonu Młodych odbędzie się w niedzielę 26 bm. o godz. 12 m. 30 w Sali Rady Miejskiej (Dąbrowskiego 14) odczyt n. t. „Na przełomie myśli i czynu”. Prelekcję wygłosi dr. Stefan Mrożkiewicz, szef pracy ideologicznej Komendy Głównej Legjonu Młodych, znany działacz na terenie Warszawy. Wejście bezpłatne — ściśle za zaproszeniami, które otrzymać można w Sekretarjacie Legjonu Młodych (III Aleja 71) w godzz od 18—20. c

— **Przedstawienie teatralne dla bezrobotnych.** W piątek 24 bm. o godz. 17 w teatrze kameralnym odbędzie się przedstawienie bezpłatne dla bezrobotnych. Po bilety należy zgłaszać się w świetlicy dla bezrobotnych (N. Marji Panny 71). Niewątpliwie artyści teatru kameralnego, aby raz jeden w życiu i w Częstowie zagrają przy szczelnie wypełnionej widowni. Dowiadujemy się, że piątkowe przedstawienie ctworzy serje bezpłatnych przedstawień dla bezrobotnych, co obok bezpłatnych wieczorów odczytowych P.O.W. wydatnie się przyczyni do podniesienia kultury w masach bezrobotnych.

— **Niefortunny szofer przed sądem.** Sąd grodzki rozpoznawał sprawę szofera Kasy Chorych p. Edwarda Kaczkowskiego, oskarżonego o to, że w dniu 24 października ub. roku przy zbiegu ulic Kościuszki i Focha, najechał na 8 letniego chłopca, Zdzisława Balta. Uderzenie wachlarzem samochodu było tak silne, że małemu Zdzisiowi pękła kość podudzia u lewej nogi, powodując ciężkie uszkodzenie ciała.

Sędzia Serednicki po zamknięciu przewodu sądowego, skazał nieostrożnego szofera na 2 miesiące więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 3 lat. l

„Wódka albo życie“

Opryszek „odpocznie“ na Zawodziu.

— W dzień wigilijny, kiedy gęsty z m r o k już zapadał i, wszyscy dążyli na wieczerzę wigilijną... na ulicy Wilsona handlarze choinek żwawo się krzątali nad ładowaniem resztek niesprzedanego towaru na wozy.

M. in. i Jan Dygas spieszył się, gdy zaszedł wypadek, który opóźnił jego powrót do domu. W pewnej chwili podszedł do niego jakiś osobnik dziobaty na twarzy i ochrypłym głosem zażądał wódki, grożąc w przeciwnym razie sztyletem.

Pan Dygas, aczkolwiek była siarczysta zima — jednak nie nosił płaszcza podszytego zajęczemi skórkami, prosto z mostu krzyknął: „uciekaj łobuzie, pókiś cały”. Dziobatemu jednak się nie spieszyło, więc z kolei obrzucił Dygasa stekiem przekleństw i chciał swoją elokwentną m ó w k ę przypieczętować jednem pchnięciem sztyletu prosto pod piąte żebro. Uniemożliwił mu jednak ten— nieszczególnie miły dla zdrowia p. Dygasa — cios przechodzący właśnie ulicą p. Wizental, wywiadowca policji, który chwycił napastnika za rękę, sztylet mu odebrał, z błyskawiczną szybkością nakładając mu automatyczne kajdanki.

P. Dygas pomaszerował wraz z wywiadowcą i napastnikiem do policji, gdzie dość chełpliwie opowiedział o swojem bohaterstwie. Amatorem „wody życia” okazał się niejaki Władysław Dziembor.

Epilog całej tej awantury rozegrał się na sali sądowej. Sędzia Walaszczyk widząc w czynie Dziembora dowód złej woli, skazał go na zamknięcie w więzieniu na Zawodziu na przeciąg 6 miesięcy. l

Epilog wiejskiej zabawy

Z „miłości“ zbił swą bogdankę.

— W dniu 4 grudnia ub. roku we wsi Rększowice odbywała się zabawa wiejska. Zebrani goście bawili się doskonale. Dziewuchy jak malowanie, a parobczaki jeden w jeden, śmigłe jak topole.

W tak dobranem towarzystwie niezwykłą pięknością zwracała na siebie uwagę solenizantka, 20-letnia Barbara Sobolówna. A tak bestja umiała tańczyć i w tańcu przytulić się do partnera, że wniebowzięty parobczak tracił poprostu oddech w piersiach, coś go mdliło. Czuł się szczęśliwym a jeszcze bardziej nieszczęśliwym. Coś w rodzaju rozdwojenia osobowości. Piękna Baśka umiała jednak panować nad sobą, zresztą należała do uczciwych dziewcząt, z „latawcami“ nie utrzymywała żadnych znajomości. To też z wybiciem godziny 12-ej w nocy, p. Basia przeprosiła uczestników zabawy i udała się do domu. Po jej wyjściu wysunął się z izby cichaczem Franuś Badera i zastąpił Basi drogę, mówiąc, że jeśl mu się w tej chwili nie odda ciałem i duszą, to już po niej, na dowód prawdy swych słów przyłożył jej rewolwer do skroni. Basia widząc, że chłopak jest pijany nietylko wódką, lecz i miłością, na otrzeźwienie palnęła go prawicą w okolicę lewej szczęki i w nogi.

Wściekły Franek dopadł Baśkę w domu jej rodziców, dokąd dziewczyna się schroniła i takie lanie jej sprawił, że dziewczyna dała sobie słowo, więcej na zabawy nie chodzić a swoją drogą zameldowała o zachowaniu się Franka policji.

Sąd po dokładnem rozpatrzeniu sprawy, skazał zbyt krewkiego i nierycerskiego parobczaka na 1 miesiąc aresztu. l

25-letni „dyrektor kasyna“

skazany na 6 mies. więzienia

Onegdaj na ławie oskarżonych zasiadł Edward Blukacz „dyrektor“ „kasyna gry“ i organizator właściciele wszystkich nielegalnych i tymczasowych szulerni, pod zarzutem oszukania i wyłudzenia 2 ch złotych od Józefy Kusiowej. W listopadzie ub. r. podczas jarmarku, Kusiowa przechodząc między straganami zauważyła małe zbiegowisko ludzi. Podeszła bliżej i zobaczyła mały zielony stoliczek, a na nim 3 naparstki i jedną małą kuleczkę z kości słoniowej. Jeden z szulerów zręcznie manipulował naparstkami, a kto chciał — to zgadywał pod którym naparstkiem znajduje się kulka,

Zachęcona przez kilku kibiców postawiła p- Kusiowa 2 złote i uniosła naparstek — trafiła. Oszust winien był wypłacić jej 4 zł., ale miast pieniędzy, oszust chwycił ręczny stoliczek pod pachę i w nogi. Daleko jednak nie uciekł. Szczęśliwym trafem Kusiowa spotkała policjanta, który natychmiast złapał pomysłowego „dyrektora“ i zaprowadził go do komisarjatu.

Po drodze koledzy aresztowanego wręczyli Kusiowej 2 złote, prosząc ją by o niczem nie mówiła policji. Pieniądze wzięła a swoją drogą policji o wszystkiem obszernie opowiedziała. W komisarjacie „dyrektor“, który okazał się znanym policji złodziejem i oszustem, Blukaczem, przyznał się do winy.

Będzie on pamiętał do końca życia dzień, w którym otrzymał 6 miesięcy więzienia, jako podarek urodzinowy; w tym dniu bowiem skończył 25 lat. t

— **Napad na ulicy**

Wczoraj wieczorem na ulicy Mirowskiej Franciszek Gorgon został dotkliwie pobity przez żydów. Jak ustalono sprawcami napadu i pobicia są dwaj bracia Ch. i S. Nudelman, którzy w wolnych chwilach od pracy probują siły swych „bicepsów“ na bliźnich. c

— **Ulgi kolejowe dla wycieczek zagranicznych.** Minister komunikacji wydał zarządzenie przyznające znaczne ulgi kolejowe dla wycieczek zagranicznych. Grupy, składające się przynajmniej z 8 osób otrzymują 33 i 13 proc. zniżki z 25 osób 50 proc., a z 200 osób 60 proc. Z 250 osób — 66,6 proc. Na każdych 50 płacących przewozi się jedną osobę bezpłatnie. Również z dużych ulg na kolejach korzystają wycieczki zagraniczne przejeżdżające tranzytem przez Polskę. Ulgi te wahają się od 25—50 proc. normalnych cen. g

— **Dodatek mieszkaniowy wolny od podatku dochodowego.** Min. Spr. Wewn. skierowało okólnik do podległych władz, zawiadamiając je, że Min. Skarbu odroczyło do końca roku 1933 pobieranie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego, wypłaconego m. in. i funkcjonarjuszom komunalnym. Równocześnie Ministerstwo Skarbu umorzyło podatek dochodowy niepobrany z powyższego tytułu w roku 1931- g

— **Ograniczenie przemówień obrońców.** Izba karna Sądu Najwyższego wydała zasadnicze orzeczenie w sprawie uprawnień porządkowych sędziów-przewodniczących na rozprawach. Orzeczenie to głosi, że sędziowie-przewodniczący mogą zgodnie z kodeksem postępowania karnego, ograniczać przemówienia obrońców, o ile nie wiążą się one bezpośrednio z przedmiotem rozprawy sądowej. g

— **Stan bezrobocia.**

Według danych statystycznych liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy na terenie całego kraju wynosiła w dniu 18 b. m. — 280.799 osób, co stanowi wzrost liczby bezrobotnybh w stosunku do poprzedniego tygodnia sprawozdawczego o 4.724 osób.

Liczba bezrobotnych w Warszawie (wzaz z okręgiem) wynosiła 20,554 osoby, wykazując wzrost w ciągu tygodnia o 494 osób.

Liczba bezrobotnych w Łodzi (wraz z okręgiem) zmniejszyła się w okresie tygodniowym o 2 osoby i w dn. 18 b.m. wynosiła 41,994 osób.

Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 85,473 osób, t. j. o 369 osób więcej, niż w tygodniu poprzednim.

— **Kontrola uprawnień bezrobotnych do zasiłków i Funduszu Bezrobocia.** W ostatnich tygodniach zwiększyła się znacznie liczba bezrobotnych robotników, zgłaszających swe uprawnienia do zasiłków ustawowych z Funduszu Bezrobocia. W związku z tem, dyrekcja Funduszu Bezrobocia zarządziła na wniosek prezesa zarządu głównego tej instytucji, wiceministra Rożnowskiego, nadzwyczajną doraźną kontrolę uprawnień bezrobotnych robotników do zasiłków z Funduszu Bezrobocia. Kontrola ta rozpocznie się w najbliższych dniach i będzie przeprowadzana na terenach wszystkich zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia. Winni przekroczenia przepisów ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i korzystający nieprawnie ze świadczeń Funduszu Bezrobocia, będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności karnej. g

Kronika Radomszczańska

(r) **Strzelanina na ulicach Radomska.** Radomsko zaalarmowane zostało strzałami. Patrole policyjne otoczyły zachodnią część miasta i ścieśniały swój groźny krąg. Ulicą Krakowską uciekała garstka wyrostków komunistycznych, którzy od kilku godzin wywieszali plakaty komunistyczne na słupach miejskich. Wtajemniczeni wywiadowcy policji przygotowali niespodziankę i wszyscy biorący udział w rozplakatowywaniu odezw zostali przytrzymani przez policję i osadzeni w areszcie śledczym Radomska.

Wśród aresztowanych znajduje się kilka uczenic gimnazjum oraz kilka osób prywatnych- Jedna z aresztowanych miała wstąpić w tych dniach w związek małżeński z jednym z urzędników miejscowego magistratu.

Szczegóły podamy w następnym numerze. g

Kurjer Gospodarczy

Z działalności Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu

W Izbie Przemysłowo - Handlowej odbyło się posiedzenie podkomisji do spaw scalenia podatku przemysłowego, na którem rozpatrywano opracowany przez Związek Przemysłu Włókienniczego projekt scalenia tego podatku dla włókiennictwa.

Po zreferowaniu sprawy przez referenta p. T. Siekańskiego wywiązała się bardzo szczegółowa dyskusja, w toku której podniesiono cały szereg zasadniczych zastrzeżeń przeciwko projektowi Związku Przemysłu Włókienniczego. Projekt ten mianowicie szedł w tym kierunku, by podatek scalony pył pobierany przy imporcie surowca na granicy celnej przy równoczesnem zwolnieniu od podatku surowca krajowego, przyczem scaleniem miałyby być ujęte wszelkie artykuły włókiennicze. Scalony podatek byłby pobierany od wszystkich faz przerobu i handlu włókienniczego, od produkcji włókna sztucznego i przędzalnictwa, aż do sprzedaży konfekcji włącznie.

Wobec tego, że tego rodzaju ujęcie rzeczy wymagałoby uruchomienia ze strony przemysłu włókienniczego bardzo poważnych kapitałów na uiszczenie scalonego podatku, wynoszącego około 70 miljon. złotych, której to kwoty przemysł włókienniczy nie jest w stanie zapłacić, projekt przewidywał przerzucenie części ciężaru podatkowego również i na handel w formie 4 krotnego podwyższenia cen świadectw przemysłowych, co wedle obliczeń w projekcie miałoby wynieść około 30 miljonów zł.

W toku dyskusji podniesiono, że projektowana podwyżka ceny świadectw byłaby dla handlu manufakturą szkodliwa, ponieważ nałożonoby na ten handel ciężary niewspółmierne do dotychczas ponoszonych przyczyniając się w dużej mierze do wzmożenia nielojalności konkurencji w tej gałęzi handlu. Skoro bowiem przedsiębiorstwo, mające np. 100.000 zł. obrotu, wykupuje takież same świadectwo przemysłowe drugiej kategorji, jak przedsiębiorstwo, mające np. 500.000 zł. obrotu, natenczas różnica obciążenia bardzo jaskrawo się uwydatni, jeżeli obydwa te przedsiębiorstwa będą musiały, wykupując w dalszym ciągu te same świadectwa zapłacić np. około 2000 złotych za świadectwo. Przeczyłoby to zasadzie równomierności opodatkowania która przy obecnym systemie jest mniej więcej zachowana, zwłaszcza jeżeli uwzględni się okoliczność prowadzenia przez dane przedsiębiorstwo ksiąg handlowych na zasadzie których istnieje możność udowodnienia wysokości obrotu obciążonego stosunkowo niewielką stawką $^3/_4$ proc. (handel detaliczny).

W przeświadczeniu, że wspomniany na wstępie projekt nie reguluje zagadnienia scalenia podatku dla włókiennictwa w sposób zadawalający, zebrani nie kwestjonując korzyści wynikających ze scalenia przemysłowego podatku, wypowiedzieli się przeciwko temu projektowi, uważając, że w obecnych warunkach gospodarczych sprawa scalenia podatku dla włókiennictwa przestała być zagadnieniem palącem i ewent. reforma podatku przemysłowego na powyższych zasadach nie dałaby zaiteresowanym sferom spodziewanych korzyści. c

Konferencja w sprawie robót publicznych z Funduszu Pracy

Z inicjatywy p. wiceministra komunikacji inż. Gallota, odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu konferencja w sprawie budowy portu na Przemszy.

Na wstępie p. wicemin. Gallot zapoznał zebranych z rządowym projektem budowy spławnego kanału drogą uregulowania rzek Brynicy, Białej i Czarnej Przemszy oraz Wisły aż po Zawichost, jakoteż w dalszym planie stworzenia uregulowanego połączenia poprzez Bug i Kanał Królewski, Prypeć i Pinę z kresami wschodniemi, który to projekt stanowi jedno z ogniw w ogólnym łańcuchu rządowego planu uruchomienia z wiosną br. zakrojonych na szerszą skalę robót publicznych, mających na celu odprężenie sytuacji na rynku bezrobocia, a w dalszej konsekwencji i ożywienie życia gospodarczego.

W dalszym ciągu prezes krakowskiej dyrekcji wodnej p. inż. Czerwiński oraz naczelnik wydziału wodnego województwa śląskiego inż. Marynarczyk przedstawili szczegółowo ekonomiczną i techniczną stronę budowy kanału oraz portów w formie dwóch basenów nad Przemszą pomiędzy Modrzejowem i Mysłowicami o łącznej powierzchni 108 ha, których budowa już w przeciągu najbliższych paru lat obniżyłaby znakomicie koszta transportu węgla drogą wodną i przyczyniłaby się do tańszego zaopatrywania okolic, położonych nad tą drogą, w węgiel.

W wyniku dyskusji przedstawiciele przedsiębiorstw górniczych wyrazili gotowość współpracy z czynnikami rządowymi — o ile idzie o wszelkiego rodzaju ułatwienia i udogodnienia z ich strony w odstąpieniu potrzebnych terenów, należących do kopalń, zastrzegając sobie jeszcze możność dodatkowego dokładnego rozpatrzenia tego zagadnienia we wszystkich jego szczegółach przed złożeniem wiążącego pow. przedsiębiorstwa oświadczenia.

Rozpoczęcie zamierzanych przez Rząd robót na terenie zagłębia węglowego już z początkiem sezonu wiosennego przyczyni się niewątpliwie do wydatnego polepszenia na rynku pracy, dając zatrudnienie kilku tysiącom bezrobotnych. c

Ze świata.

Odkopane miasto i katakumby
Zabytki z czasów grecko-rzymskich

(x) „Neue Wiener Tageblatt" donosi z Kairu, że egipski uczony, prof. Gabor odkopał na zachód od dawnego Hermopolis miasto z czasów grecko-rzymskich. Udało mu się odkopać całe ulice i wiele budynków z napisami z czasów z przed 11 wieku po Chrystusie.

Domy zbudowane z kamienia i cegły, ozdobione są malowidłami ściennemi, których tematem głównym jest prześladowanie Persefony przez Plutona.

Niedaleko Rumy, w południowej Serbji odkryto ostatnio akwadukt doskonale zachowany, doprowadzający jeszcze wodę ze źródła, które znajduje się w górach w okolicach Fruska-Gora, według przypuszczeń był on przeznaczony dla rzymskiego miasta Bastianum, które znajdowało się w tych okolicach.

Podczas robót ulicznych na via Sassaioli na głębokości 4 metrów natrafiono na doskonale zachowany fragment podłogi z epoki rzymskiej w formie mozaiki geometrycznej z kawałków kwarcu i marmuru. Mozaika grubości 6 cm. ułożona jest na podłożu ze zwartej masy w rodzaju cementu.

W okolicy Villa di San Faustino odnaleziono katakumby chrześcijańskie ciągnące się na przestrzeni kilku kilometrów. Są to pierwsze katakumby odnalezione w Umbrji i posiadają szczególną wartość dla historji rozprzestrzeniania religji z centrum rzymskiego, utworzonego przez Apostołów. Dotychczas jedynie podania twierdziły, że prozelityzm katolicki rozwijał się wzdłuż drogi konsularnej zwanej via Flaminia. Ostatnie odkrycia potwierdzają tę wersję. t

Fantastyczna statystyka automatyzacji.

(x) Organ angielskiej partji robotniczej „The Socialdemocrat" pisze „Nowoczesne urządzona fabryka obuwia może wyprodukować dziennie przy jednym robotniku 595 tysięcy par obuwia. Amerykański górnik wydobywa 20 tys. tonn rudy rocznie, wówczas gdy jego kolega przed 100 laty wydobywał tylko 800 tonn rocznie. — 50 lat temu robotnik wyrabiał w cegielni 460 cegieł dziennie, a w nowoczesnej cegielni produkcja cegieł sięga 400 tysięcy sztuk na robotnika dziennie. Rolnik wyposażony dzisiaj w nowoczesne narzędzia pracy potrafi w ciągu jednej godziny wypełnić taką sumę pracy, jaka wymagałaby 100 lat temu nakładu 3 tys. godzin". l

Koszary zamienione na zakłady lecznicze.

(x) Na podstawie nowego prawa o służbie wojskowej w Szwecji z roku 1925, została pewna ilość koszar ewakuowana przez wojsko. Wobec tego, że ogromne budynki koszarowe w Oerebro, Sala, Hernesund, stoją pustkami, władze administracyjne postanowiły wyzyskać je dla innych celów i oddać do użytku cywilnego. Znacznym nakładem kosztów przerobiono więc dawne koszary na zakłady lecznicze i wyżej wymienione trzy kompleksy takich gmachów przeznaczono dla chorych nerwowo i umysłowo. l

KĄCIK RADJOWY.

Warszawa, sobota 25 lutego

12.10 Płyty gramofonowe.
13.25 Poranek szkolny
14.00 Audycja
15.00 Wiad. wojsk i strzel.
15.30 Słuchowisko dla dzieci
16.20 Płyty gramofonowe
16.40 Odczyt
17.05 Komunikat hydrograficzny
18.00 Odczyt
18.05 Muzyka lekka z kawiarni
19.25 Bieżące wiadomości rolnicze
19.30 „Na widnokręgu"
19.45 Prasowy dziennik radjowy
20.30 Wiadomości sportowe.
21.00 Koncert Szopenowski w wyk. Kurta Engla
22.00 Feljeton.
23.00 Muzyka taneczna.

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „DRUKARZ"
Druk. „Udziałowa" w Częstochowie, ul. Panny Marji 41.